

JORD OG KLOAK-ARBEJDE

Ulykker, tunge løft, dårlige arbejdsstillinger, støj og vibrationer er de væsentligste årsager til nedslidning og arbejds-skader i forbindelse med jord- og kloakarbejde.

Arbejdsulykker sker især ved fald, sammenstyrtninger og påkørsler. Nogle få forholdsregler kan gøre risikoen for arbejds-skader og ulykker mindre.

- ▶ Forebyg ulykker og akutte skader ved at afdække, afstive og afmærke arbejdsstedet korrekt.
- ▶ Undgå tunge løft og dårlige arbejdsstillinger – brug tekniske hjælpemidler
- ▶ Undgå støj og vibrationer.

Forebyg ulykker og akutte skader

- ▶ **Undersøg arbejdsområdet grundigt**, inden I går i gang med arbejdet. Vær særligt opmærksomme på forurenede jord og nedgravede ledninger.
- ▶ **Sørg for korrekt afmærkning**, afspærring og skiltning af arbejdsstedet, bl.a. som beskyttelse mod trafik.
- ▶ **Afdækning og afstivning** skal laves korrekt. Sørg for rækværk og passende afdækning. Grav med anlæg eller afspærring.
- ▶ **Hold orden og ryd op** – så I undgår snubleulykker.
- ▶ **Følg forskrifterne** for gravearbejde. Undgå jordskred ved udgravninger til byggegruber, rør, ledninger mv. Brug fx afstivning eller gravekasse.

Undgå tunge løft og dårlige arbejdsstillinger

- ▶ **Undgå at løfte:** I bør løfte og grave så lidt som muligt manuelt – brug gravemaskiner og løftegrej, hvor det er muligt. Pas fx på ved manuelt løft af brønddæksler og brøndsten.
- ▶ **Dårlige arbejdsstillinger** gør risikoen ved løft større. Brug en god løfteteknik og sørg for at variere jeres arbejdsopgaver, så I ikke arbejder for længe i belastende arbejdsstillinger.

Begræns støj og vibrationer

- ▶ **Begræns støjen.** Vælg de maskiner der støjer mindst. Tilrettelæg arbejdet, så færrest muligt udsættes for støjen. Brug altid høreværn, hvis I arbejder med eller i nærheden af støjende maskiner.
- ▶ **Undgå vibrationer:** Håndbetjente vibrerende værktøjer som fx meisel- og borehamre belaster arme og hænder. Brug fjernstyrede maskiner, hvis det er muligt. Brug de mest vibrationssvage værktøjer med vibrationsdæmpende håndtag. Varier mellem forskellige typer af arbejdsopgaver, så I ikke arbejder for længe ad gangen med vibrerende værktøj.

Typiske skader i arbejdet med jord og kloak

- ▶ **Akutte skader** som hold i ryggen og diskusprolaps opstår især ved løft og håndtering af store ruder.
- ▶ **Nedslidning.** Lang tids belastninger og dårlige arbejdsstillinger giver smerter og slidgigt i ryggen, armene og hænderne.
- ▶ **Arbejdsulykker** opstår især, når I bliver ramt af entreprenørmaskiner eller trafik, når udgravninger styrter sammen, og når I bruger værktøj.
- ▶ **Forurenet jord og spildevand** kan give jer lungesygdomme, eksemmer, allergier og mave- og tarmsygdomme.
- ▶ **Høreskader** opstår på grund af støj fra maskiner og værktøj.
- ▶ **Vibrationsskader** i arme og hænder skyldes lang tids arbejde med vibrerende maskiner og værktøj.

Læs mere

Dette faktablad fortæller om nogle udvalgte forhold, som har betydning for jeres arbejdsmiljø. I kan hente flere faktablade, vejledninger og nyttige informationer på BAR Bygge & Anlægs hjemmeside www.bar-ba.dk. Her kan I bl.a. finde links til:

- ▶ Branchevejledning om gravearbejde i nærheden af eksisterende ledningsnet. BAR Bygge & Anlæg.
- ▶ Branchevejledning for afmærkning af vejarbejde. BAR Bygge & Anlæg.
- ▶ Vejregler for afmærkning af vejarbejde. Vejdirektoratet.
- ▶ Arbejdsmiljøvejviser nr. 9 for jord, beton og belægning. Arbejdstilsynet.